

TIETOJA ZENITOSTA JA SEN TARJOAMISTA SIOJITUS- JA OHEISPALVELUISTA SEKÄ TIETOA RAHOITUSVÄLINELAJIEN LUONTEESTA JA TYYPPILLISISTÄ RISKEISTÄ SEKÄ RAHOITUSPALVELUIDEN ETÄMYNNIN ENNAKKOTIEDOT

1. YLEISTÄ

Tähän tiedotteeseen on koottu sijoituspalveluin ja sen nojalla annettujen viranomaisääntelyn mukaiset tiedot Zenito Oy:stä sen tarjoamista palveluista sekä sen tarjoamiin palveluihin liittyvien rahoitusvälinelajien luonteesta ja niihin liittyvistä tyyppisimmistä riskeistä. Lisäksi tässä tiedotteessa annetaan kuluttajalle kuluttajasuojalain mukaiset ennakotiedot rahoituspalveluiden etämyynnistä. Tarkemmat palvelu- ja tuotekohtaiset tiedot sekä mahdolliset sopimusehdot ilmoitetaan tarvittaessa palvelun tai rahoitusvälineen tarjoamisen yhteydessä. Tiedot mukaan lukien etämyynnin ennakotiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Zenito Oy päivittää näitä tietoja tarvittaessa. Päivitykset ovat saatavilla osoitteesta www.zenito.fi.

2. TIEDOT ZENITO OY:STÄ JA SEN VALVOJASTA

Zenito Oy

Zenito Oy on suomalainen sijoituspalveluyritys, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt sijoituspalvelulain mukaisen toimiluvan

- 1) toimeksiantojen välittämiseen,
- 2) rahoitusvälineitä koskevan sijoitusneuvonnan antamiseen,
- 3) omaisuudenhoitoon sekä
- 4) muuhun sijoituspalveluun ja oheispalveluun tarkoitettuun toimintaan verrattavan tai siihen läheisesti liittyvän palvelun tarjoamiseen.

Yhtiöllä ei ole oikeutta pitää hallussaan asiakasvaroja.

Zenito Oy on merkitty patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin Y-tunnuskella 2573467-6. Yhtiön kotipaikka on Espoo.

Yhteystiedot

Zenito Oy:n pääkonttori sijaitsee osoitteessa Aleksanterinkatu 19, 4 krs, Helsinki, postiosoite Döbelninkatu 2 E 29, FI-00260 Helsinki, puhelin +358 9 171 0040, telefaksi +358 10 752 0030, sähköposti info@zenito.fi ja etunimi.sukunimi@zenito.fi. Lähetä suojattu sähköposti osoitteeseen info@zenito.fi, kirjautumalla osoitteessa securemail.zenito.fi. Lisätietoja: www.zenito.fi.

Valvova viranomainen

Zenito Oy:n sijoituspalvelulain mukaista toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki, puhelin +358 9 185 51 (vaihde), kirjaamo@finanssivalvonta.fi. Lisätietoja: www.finanssivalvonta.fi.

3. ASIOINTITAVAT JA KIELET

Asiakas voi asioida yhtiön kanssa kirjeitse, telefaksilla, sähköpostilla ja tapaamalla yhtiön edustajia henkilökohtaisesti. Asiakaspalvelua tarjotaan suomen ja ruotsin kielellä.

Zenito Oy:llä on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse, telefaksilla, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytetyllä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla.

Telefaksin tai sähköpostin, jos sellaisesta on sovittu asiakkaan kanssa käytettäväksi, käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa telefaksin tai sähköpostin välityksin saamansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen.

Palvelua mahdollisesti koskevat raportit, raporttien toimitusväli ja -ajankohta käyvät ilmi palvelua koskevista ehdoista tai mahdollisesta sopimuksesta.

Kaikki sijoituspalvelulain mukaan asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle annettavat tiedot annetaan jatkossa sähköisessä muodossa. Nämä tiedot voidaan kuitenkin toimittaa sähköisessä muodossa tai paperilla. Asiakas ilmoittaa kirjallisesti sijoituspalvelusopimuksessa ja/tai asiakastietolomakkeella valitun menettelytavan. Nykyiselle ei-ammattimaiselle asiakkaalle, joka saa tiedot paperisessa muodossa, ilmoitetaan että kaikki sijoituspalvelulaisissa ilmoitetut tiedot toimitetaan jatkossa automaattisesti sähköisesti, ellei asiakas kahdeksan viikon kuluessa pyydä tietojen toimittamisen jatkamista paperilla.

4. TIETOJEN KÄYTTÖ JA TALLENNUS

Zenito Oy tallentaa asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut, sähköisen viestinnän ja muut keskustelut, jotka voivat johtaa liiketoimiin. Zenito Oy käyttää tallenteita toimeksiantojen todentamiseen, asiakaspalvelunsa kehittämiseen, riskienhallinnallisiin tarkoituksiin sekä todistena mahdollisten riitaisuuskien ratkaisemisessa. Toimivaltaisilla viranomaisilla kuten Finanssivalvonnalla on oikeus saada pyynnöstä kopiot tallenteista. Asiakkaalla on oikeus pyytää kopiot palvelu- ja muusta tallenteesta.

Asiakkaalle esitetyt tuntemiseen liittyvät kysymykset perustuvat sijoituspalvelulakiin ja lakiin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä, paljastamisesta ja selvittämisestä (28.6.2017/444) koskevaan sääntelyyn. Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilö tietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen sekä rahanpesun ja terrorismin

rahoittamisen ja sen rikoksen, jolla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu, tutkintaan saattamista varten.

5. ETÄMYNNIN ENNAKKOTIEDOT

Tässä kohdassa annetaan kuluttajalle kuluttajasuojalain mukaiset ennakotiedot rahoituspalveluiden etämyynnistä. Etämyynnin ennakotiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Zenito Oy voi välittää Zenito Silver and Gold ja Zenito UK Value Fund -sijoitusrahastojen toimeksiantoja etämyynnillä. Etämyynnillä tarkoitetaan rahoituspalvelun tarjoamista kuluttajalle etätarjontamenetelmän avulla siten, että sopimuksen tekemiseen ja sitä edeltävään markkinointiin käytetään puhelinta, postia tai sähköpostia ilman, että kuluttaja-asiakas henkilökohtaisesti tapaa Zenito Oy:n edustajaa. Tämä edellyttää myös, että Zenito Oy on tunnistanut ja tuntee asiakkaan ennestään tai voi hyväksyttävästi ja luotettavasti tunnistaa asiakkaan häneltä saamiensa tietojen ja asiakirjojen perusteella. Etämyynnistä ei ole kyse silloin, kun sopimus satunnaisesti solmitaan asiakasta tapaamatta. Sopimusmuutosten tekeminen Zenito Oy:n edustajaa tapaamatta ei myöskään ole rahoituspalveluiden etämyyntiä.

Tuotekohtaiset ennakotiedot annetaan tuotekohtaisissa ehdoissa, kuten sijoitusrahaston osalta sijoitusrahaston avaintietoesitteessä ja rahastoesitteessä. Zenito Silver and Gold ja Zenito UK Value Fund -sijoitusrahastojen avaintietoesite, rahastoesite ja säännöt suomenkielisinä ovat saatavissa Zenito Oy:n internetsivuilta <https://www.zenito.fi/palvelut/rahasto.html> (Zenito Silver and Gold) ja https://www.zenito.fi/palvelut/rahasto_uk.html (Zenito UK Value Fund).

Kuluttaja-asiakkaalla on etämyynnissä peruuttamisoikeus. Peruuttamisoikeutta ei kuitenkaan ole sellaisen rahoituspalvelun tai siihen liittyvän rahoitusvälineen osalta, jonka arvo vaihtelee rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien muutosten perusteella. Näin ollen kuluttaja-asiakkaalla ei ole oikeutta peruuttaa esim. antamaansa rahasto-osuuksien merkintä- tai lunastustoimeksiantoa.

Etäsovimukseen ja etäsovimiseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimusta koskevat riitaisuudet ratkaistaan välimiesmenettelyssä voimassa olevan välimiesmenettelylain mukaisesti, ellei kuluttaja-asiakas vaadi asian käsittelyä sen paikkakunnan yleisessä alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä kuluttajalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka. Lisätietoja etäsovimukseen ja etäsovimiseen liittyvistä oikeussuojakeinoista on annettu kohdassa 16..

6. TIEDOT ZENITO OY:N TARJOAMISTA SIOJITUS- JA OHEISPALVELUISTA

Omaisuudenhoito

Asiakas ja Zenito Oy solmivat omaisuudenhoitoa koskevasta palvelusta täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimuksen, jolla asiakas valtuuttaa Zenito Oy:n tekemään sopimuksessa määritettyä varallisuutta koskevat sijoitustoimenpiteet. Zenito Oy tarjoaa asiakkaalleen myös konsultatiivista omaisuudenhoitoa, jolloin asiakas itse tekee sijoituspäätökset Zenito Oy:n sijoitusneuvonnan perusteella. Zenito Oy:n tarjoama sijoitusneuvonta on ei-riippumatonta. Sopimuksessa määritellään hoidettavan varallisuuden lisäksi myös sijoitusstrategia ja mahdolliset asiakaskohtaiset rajoitukset.

Zenito Oy toimii Sijoitusrahasto Evli Hannibal:n, Sijoitusrahasto Zenito Silver and Gold:n ja Sijoitusrahasto Zenito UK Value Fund:n salkunhoitajana Evli-Rahastoyhtiö Oy:n ja Zenito Oy:n välillä tehdyn ulkoistamissopimuksen perusteella.

Zenito Oy:n tarjoamien ja omaisuudenhoidossa käytettävien rahoitusvälineiden vertailu on erittäin rajoitunutta, koska kaikki edellä mainitut rahastot ja omaisuudenhoito perustuvat arvosijoittamiseen, mistä syystä vastaavia rahoitusvälineitä ei juuri ole. Tarjottavien rahastojen osalta Zenito Oy:n tarjonta rajoittuu lisäksi näihin kolmeen rahastoon.

Nykyisiltä ja uusilta ammattimaisilta asiakkailta pyydetään kirjalliset ilmoitukset siitä, haluavatko että Zenito Oy noudattaa omaisuudenhoidossa rahoitusvälineiden vaihtoaanalyysiä (kts. kohta 14.4.2.3) koskevaa velvollisuutta ja soveltuvuuslausannon antamista (kts. kohta 14.4.2.2) koskevaa velvollisuutta.

Sijoitusneuvonta

Zenito Oy:n tarjoama sijoitusneuvonta on ei-riippumatonta, johtuen siitä, että Zenito Oy voisi tarjota asiakkaalle myös erikseen kolmea sijoitusrahastoa, joiden salkunhoito on ulkoistettu Zenito Oy:lle ja Zenito Oy:llä on rahastoja koskeva yhteistyösopimus. Asiakas ja Zenito Oy solmivat sijoitusneuvontaa koskevasta palvelusta sopimuksen. Asiakas tekee sijoituspäätökset itse ja antaa toimeksianton valitsemalleen sijoituspalvelun tarjoajalle toteutettavaksi. Sijoitusneuvolla tarkoitetaan asiakkaan pyynnöstä tai Zenito Oy:n edustajan aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisen suosituksen antamista asiakkaalle, ja konsultatiivisessa omaisuudenhoidossa Zenito Oy:n välittämää, rahoitusvälineitä koskevaksi liiketoimeksi, kun sijoitusneuvonnan antamista varten on ensin kartoitettu asiakkaan yksilölliset olosuhteet. Sijoitusneuvontaa ei ole yleisluonteisten suositusten antaminen kuten esim. suosituksien omaisuuslajipainotuksesta tai osta, myy tai pidä suosituksent. Myöskään markkinointi ei ole sijoitusneuvontaa. Zenito Oy:n tarjoamien rahoitusvälineiden vertailu on erittäin rajoitunutta, koska kaikki edellä mainitut rahastot ja sijoitusneuvonta perustuvat arvosijoittamiseen, mistä syystä vastaavia rahoitusvälineitä ei juuri ole. Tarjottavien rahastojen osalta Zenito Oy:n tarjonta rajoittuu lisäksi näihin kolmeen rahastoon.

Nykyisiltä ja uusilta ammattimaisilta asiakkailta pyydetään kirjalliset ilmoitukset siitä, haluavatko että Zenito Oy noudattaa sijoitusneuvonassa rahoitusvälineiden vaihtoaanlyysiä (kts. kohta 14.4.2.3) koskevaa velvollisuutta ja soveltuvuuslausunnon antamista (kts. kohta 14.4.2.2) koskevaa velvollisuutta.

Toimeksiantojen välitys

Zenito Oy välittää asiakkaiden konsultatiivisen omaisuudenhoitosopimuksen perusteella Zenito Oy:lle antamat toimeksiannot sijoituspalvelun tarjoajalle toteutettavaksi.

Zenito Oy välittää Zenito Silver and Gold ja Zenito UK Value Fund -sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia koskevia toimeksiantoja. Zenito Oy välittää asiakkaiden antamat Zenito Silver and Gold ja Zenito UK Value Fund -sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia koskevat toimeksiannot rahastoyhtiö Evli-Rahastoyhtiö Oy:n toteutettavaksi. Zenito Oy voi vastaanottaa ko. sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia koskevia toimeksiannon telefaksilla, sähköpostitse tai postitse, sillä edellytyksellä, että toimeksiannon antaja on sääntelyn edellyttämällä tavalla tunnistettu Zenito Oy:n toimesta henkilökohtaisen tapaamisen yhteydessä tai, että Zenito Oy voi tunnistaa toimeksiannon antajan häneltä saamiensa tietojen ja asiakirjojen sekä maksusuorituksen perusteella. Mikäli asiakas omasta aloitteestaan antaa ko. sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia koskevan toimeksiannon, Zenito Oy:llä ei ole velvollisuutta suorittaa asianmukaisuusarviointia (ns. execution only -menettely), kts. kohta 14.4.1.1.. Muilta osin Zenito Oy ei tarjoa ns. execution only -palvelua.

ZenoStock -palvelu

Zenito Oy tarjoaa yleisölle internetpohjaisen osakesijoittajan työkalun ja tietolähteen. Asiakas käyttää omatoimisesti ZenoStock -palvelua, joka sisältää osake- ja markkinaseurantatyökaluja, markkinainformaatiota sekä osakeaiheisia kirjoituksia. ZenoStock -palvelussa ei anneta sijoitusneuvontaa eikä palvelu ole myöskään rahoitusanalyysiä eikä sijoitustutkimusta. Palvelun sisältöä ei tule tulkita suosituksiksi ostaen tai myydä rahoitusvälineitä. Asiakas vastaa itse tekemisistään sijoituspäätöksistä ja asiakkaan tulee kääntyä tarvittaessa oman sijoitusneuvojansa puoleen. Zenito Oy voi markkinoida ZenoStock -palvelua myös Ruotsissa ja Tanskassa.

Zenito Oy:n yhteistyökumppanin rahaston markkinointi

Zenito Oy voi markkinoida Evli-Rahastoyhtiö Oy:n Sijoitusrahasto Evli Hannibal -rahasto.

Zenito Oy voi markkinoida ja välittää Evli-Rahastoyhtiö Oy:n Sijoitusrahasto Zenito Silver and Gold ja Sijoitusrahasto Zenito UK Value Fund -rahastoja.

7. KESTÄVYYSRISKIEN HUOMIOONOTTAMINEN OMAISUUDENHOIDON SIOJITUSPÄÄTÖKSISSÄ JA SIOJITUSNEUVONASSA

Zenito Oy ottaa huomioon osana sijoituskohteiden kokonaisvaltaista arviointia omaisuudenhoitopalvelun sijoituspäätösprosessin puitteissa ja sijoitusneuvontapalvelun puitteissa tehtäviä sijoitusarvioita, sijoituskohteisiin liittyvät kestävyysriskit, eli ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvät tapahtumat tai olosuhteet, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon tosiasiallinen tai mahdollinen kielteinen olennainen vaikutus.

Zenito Oy on mm. tätä toimintoa varten integroinut ESG-dattaa yhtiön käyttämään sijoituskohteiden seulonta- ja analyysityökaluun (Zenostock.com), mahdollistaen salkkujen ja yksittäisten yhtiöiden ESG-muuttujien huomioimisen osakkeiden seulontatyössä, ja myös ESG-raportoinnin ja -seurannan sisäisesti sekä niiden sijoitusrahastojen kuukausiraporteissa, joiden salkunhoito on ulkoistettu Zenito Oy:lle.

Zenito Oy käyttää tämän lisäksi kestävyysriskien arvioinnissa ulkopuolisten tahojen ylläpitämiä sijoituskohteiden kestävyysriskiarviointia sekä ns. 'black list' -luokituksia. Zenito Oy voi myös sulkea pois sijoituskohteen, jos yhtiön liiketoiminta kokonaisuudessaan arvioidaan olevan kestävyysvaikutuksiltaan negatiivinen.

Zenito Oy on jäsen vastuullista sijoittamista edistävässä FINSIF ry:ssä (Finland's Sustainable Investment Forum) ja haluaa olla mukana edistämässä ja vahvistamassa vastuullisen sijoittamisen toteutumista sijoitustoiminnassa. Zenito Oy pyrkii toiminnallaan vaikuttamaan siihen, että yritykset tulevaisuudessa toimisivat entistä vastuullisemmin.

Kestävyysriskien vaikutusten arvioinnin tulos, joita kestävyysriskit todennäköisesti aiheuttavat tarjottujen rahoitus tuotteiden tuottoon

Kestävyysriskien vaikutus omaisuudenhoito- ja sijoitusneuvontapalveluun arvioidaan olevan rahoitusvälinekohtainen, eli vaikutus voi rahoitusvälinekohtaisesti mahdollisesti olla lievästi negatiivinen tai lievästi positiivinen, siten arvioinnin kokonaisvaikutus omaisuudenhoitopalveluun ja sijoitusneuvontapalvelun kohteena olevien sijoitusrahastojen osalta, joiden salkunhoito on ulkoistettu Zenito Oy:lle, voi mahdollisesti olla neutraali tai lievästi positiivinen.

Zenito Oy:tä kiinnostaa erityisesti myös sellaiset rahoitusvälineet, jossa kestävyysriskit voidaan arvioida vaikuttavan merkittävän myönteisesti kurssikehitykseen. Tämä koskee Zenito Oy:n arvion mukaan tapauksia, jossa voidaan arvioida, että rahoitusvälineessä on tapahtumassa merkittävä muutos kestävyysriskien osalta.

Rahoitustuotetta koskeva taksonomia-asetuksen mukainen lauseke (EU 2020/852, 7 artikla)

Zenito Oy:n tarjoaman omaisuudenhoitopalvelun osalta annetaan seuraava lauseke:

Tähän rahoitustuotteeseen sisällytettäviä sijoituksissa ei oteta huomioon ympäristön kannalta kestäviä taloudellisia toimintoja koskevia EU:n kriteerejä.

Omaisuu denhoitopalvelun sijoituspäätösten pääasiallisia haitallisia vaikutuksia kestävyystekijöihin ei oteta huomioon

Zenito Oy ei ota huomioon omaisuudenhoitopalvelun sijoituspäätösten pääasiallisia haitallisia vaikutuksia kestävyystekijöihin.

Niiden sijoitusrahastojen osalta, joiden salkunhoito on ulkoistettu Zenito Oy:lle, ja hallinnoidaan Evli-Rahastoyhtiö Oy:n toimesta (Sijoitusrahasto Evli Hannibal, Sijoitusrahasto Zenito Silver and Gold ja Sijoitusrahasto Zenito UK Value Fund), kategoria on arvioitavana. Mikäli sijoitusrahastojen kategoria muutetaan, pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin tullaan ottamaan huomioon.

Sijoitusneuvonnan pääasiallisia haitallisia vaikutuksia kestävyystekijöihin ei oteta huomioon

Zenito Oy ei ota huomioon sijoitusneuvonnan sijoitusneuvotusten pääasiallisia haitallisia vaikutuksia kestävyystekijöihin.

Sijoitusneuvontapalvelun kategoria on arvioitavana. Mikäli palvelun kategoria muutetaan, pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin tullaan ottamaan huomioon.

8. ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Zenito Oy:llä ei ole oikeutta pitää hallussaan asiakasvaroja.

Rahavarat

Asiakkaan rahavarat säilytetään asiakkaan nimiin avatulla hoitotilillä asiakkaan valitsemassa kotimaisessa luottolaitoksessa tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomen sivuliikkeessä.

Kotimaiset rahasto-osuudet

Omaisuu denhoiton piirissä olevia sijoitusrahasto-osuuksia säilytetään asiakkaan omalla nimellä rahastoyhtiön ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä.

Arvo-osuudet

Omaisuu denhoiton piirissä olevat asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset rahoitusvälineet säilytetään asiakkaan nimiin tarvittaessa avattavalla arvo-osuus tilillä asiakkaan valitsemassa Suomessa arvopaperisäilytyspalveluita tarjoavan tilinhoitajayhteisön ylläpitämässä arvo-osuusrekisterissä.

Ulkomaiset rahoitusvälineet

Asiakkaan ulkomaiset rahoitusvälineet säilytetään edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai muun tilinhoitajayhteisössä asiakkaan nimiin avattavalla arvopaperitilillä tai asiakkaan nimiin avatussa ulkomaisessa säilytyksessä. Tilinhoitajayhteisö säilyttää ulkomaisia rahoitusvälineitä valitsemansa ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteisillä. Yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti ulkomaisia arvo-osuuksia ei välttämättä voida rekisteröidä asiakkaiden nimiin, vaan ne voidaan rekisteröidä edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai sen alisäilyttäjän nimiin. Edellä mainittu tilinhoitajayhteisö pitää omassa kirjanpidossaan erillään Zenito Oy:n kaikkien asiakkaiden lukuun säilyttämät varat. Asiakkaiden rahoitusvälineiden erittely asiakas kohtaisesti tapahtuu tilinhoitajayhteisön arvopaperitilillä ja säilytyskirjanpidossa. Arvo-osuus tilillä, arvopaperitilillä ja arvopaperisäilytystä koskeva sopimusuhde syntyy aina asiakkaan ja tilinhoitajayhteisön välille.

Rahoitusvälineisiin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet

Omaisuu denhoiton piirissä oleviin rahoitusvälineisiin ja rahavaroihin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet on määritelty omaisuudenhoitosopimuksessa. Ulkomaisten rahoitusvälineiden tai rahavarojen säilyttäjäillä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus-, panttaus- tai kuittausoikeus. Asiakkaan yhteisillä säilytettävät rahoitusvälineet voivat olla vakuus-, panttaus- ja kuittausoikeuden kohteena myös muiden asiakkaiden velvoitteiden perusteella.

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä riskejä

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen ja vaihdantaan voi liittyä kotimaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen verrattuna ennalta arvaamattomia riskejä varsinkin, jos alisäilyttäjän kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella, jolloin rahoitusvälineisiin tai varoihin liittyvät oikeudet voivat vaihdella sovellettavan lain mukaan. Tällaisia riskejä voivat olla mm. poliittisia, markkinainfrastruktuuri liittyviä, oikeudellisia ja verotuksellisia. Ulkomaisia rahoitusvälineitä ei yleensä rekisteröidä asiakkaan nimiin vaan niitä säilytetään säilyttäjän nimiin avatulla ulkomaisen alisäilyttäjän hallussa olevilla tileillä, joihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Siten on mahdollista, että mahdollisessa konkurssi- tai muussa maksukyvyttömyystilanteessa rahoitusvälineet eivät ole välttämättä erotettavissa säilyttäjän tai sen alisäilyttäjän varoista. Lisäksi asiakkaan varojen erottelu voi vaikeutua tai tulla mahdottomaksi kaupan selvityksessä tai yhtiötapahtumien jako-osuuksien määrittelyssä tapahtuneiden virheiden vuoksi. Edellä mainitut riskit jäävät asiakkaan kannettavaksi.

Sijoittajien korvausrahastosuoja ja talletussuojarahastosuoja

Omaisuu denhoitopalvelua varten asiakkaan nimissä suomalaisessa talletuspankissa avatulla talletustilillä olevat rahavarat suomalaisessa talletuspankissa olevat rahavarat ovat Talletussuojarahaston korvaussuojan piirissä. Suoja on henkilökohtainen, ei tilikohtainen. Tilien lukumäärästä riippumatta tallettajan talletukset yhdessä pankissa korvataan 100 000 euroon asti. Talletussuoja kattaa myös saamiselle tiliehtojen mukaan maksettavan koron siihen päivään saakka, jolloin Rahoitusvakuusvirasto tekee talletussuojarahaston korvausvelvollisuutta koskevan päätöksen. Korko sisältyy kuitenkin maksettavaan enimmäismäärään, joten korvattava enimmäismäärä on korosta riippumatta enintään 100 000 euroa. Jos talletuspankki ei ole suorittanut erääntyneitä ja riidattomia korvauskelpoisia talletuksia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta

Rahoitusvakausvirastolle. Jos Rahoitusvakausviranomaisen arvio maksuvaikeuksien olevan pysyviä tai tuomioistuin tai muu viranomainen on päätöksellä todennut talletuspankin maksukyvyttömyksi, Rahoitusvakausviraston on yhteistyössä Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin kanssa tehtävä viiden työpäivän kuluessa päätös mahdollisesta korvausvelvollisuudesta pankin asiakkaita kohtaan.

Zenito Oy on *Sijoittajien korvausrahaston* jäsen. Tämän suojan piiriin kuuluu erikseen kukin Zenito Oy:n ei-ammattimaisena asiakkaana oleva asiakas, jonka sijoitusvarjoja on säilytyksessä asiakkaan valitsemassa säilytysyhteisössä Zenito Oy:n, talletuspankin tai sijoituspalveluntarjoajan maksukyvyttömyystilanteessa. Kullekin ei-ammattimaiselle asiakkaalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan säilytyksessä olevien varojen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa, yhtä palveluntarjoajaa kohti. Korvaus maksetaan suoraan asiakkaalle. Suoja kattaa mm. toimeksiantojen välittämisen ja toteuttamisen ja omaisuudenhoidon. Sijoitusrahastotoiminta tai sijoitussidonnaiset vakuutukset eivät kuulu suojan piiriin. Rahasto ei korvaa osakurssien laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Vain ei-ammattimaiset asiakkaat kuuluvat tämän suojan piiriin. Zenito Oy ei säilytä asiakkaiden rahavaroja eikä rahoitusvälineitä.

9. TOIMINTAPERIAATTEET OMAISUUDENHOIDOSSA, TOIMEKSIANTOJA VÄLITETTÄESSÄ JA RAHASTON SALKUNHOIDOSSA

Zenito Oy on määritellyt toimintaperiaatteet, joita yhtiö noudattaa ammattimaisten ja ei-ammattimaisien asiakkaiden toimeksiantoja välittäessään ja omaisuudenhoitopalveluita tarjotessaan sekä sille ulkoistettujen rahastojen salkunhoidossa, päästäkseen asiakkaan ja rahastojen kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen, toimien asiakkaidensa parhaiden etujen mukaisesti. Zenito Oy ei toteuta toimeksiantoja itse.

Toimeksiantojen välittäminen

Asiakkaan kannalta parhaimman mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi Zenito Oy ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja välittäessään: rahoitusvälineen hinta, toimeksiantojen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, toimeksiantojen toteutumisen nopeus ja toimeksiantojen toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys, toimeksiantojen koko ja luonne sekä muut toimeksiantojen kannalta olennaiset seikat.

Zenito Oy määrittelee edellä mainittujen kriteerien tärkeysjärjestyksen seuraavien kriteerien perusteella: a) asiakkaan ominaispiirteet asiakasluokittelun mukaan lukien, b) asiakkaan toimeksiantojen ominaispiirteet, ja liittykö toimeksiantoon arvopapereilla toteutettava rahoitustoimi, c) toimeksiantojen kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet sekä d) niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Zenito Oy painottaa sekä ei-ammattimaisen että ammattimaisen asiakkaan toimeksiantoa hoitaessaan asiakkaan kannalta mahdollisimman hyvää kokonaisvastiketta, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiantojen toteuttamiseen liittyvistä kaikista kustannuksista. Jos toimeksianto on mahdollista toteuttaa kaupapaikan ulkopuolella, asiakkaalle on annettava tästä tietoa, ja hankittava asiakkaalta suostumus tähän etukäteen, joko liike-toimikohtaisesti tai yleisellä suostumuksella. Kaupapaikan ulkopuolella toteutettaviin toimeksiantoihin voi liittyä kaupassa vastapuolena olevaan toimijaan liittyvä vastapuoliriski. Zenito Oy antaa lisätietoja tämän toteutustavan seurauksista.

Mikäli asiakas antaa erityisiä ohjeita toimeksiantojen hoitamisesta, Zenito Oy:n on noudatettava niitä, vaikka se edellyttää poikkeamista tässä mainituista periaatteista ja saattaa estää saavuttamasta asiakkaan kannalta parasta mahdollista kokonaisvastiketta.

Kokonaisvastikkeen edullisuuteen vaikuttavat mm. kustannussäästöt kaupan selvitykseen liittyvissä maksuissa.

Palkkiorakenne tai palkkioiden veloituskäytäntö ei saa aiheuttaa syrjintää toteuttamispaikkojen suhteen. Mikäli toimeksiantoja välitetään toteutettavan koskien OTC-tuotteita ja räätälöityä tuotteita Zenito Oy:n on tarkistettava, että asiakkaalle ehdotettu hinta on käypä, keräämällä kyseisen tuotteen hinnan arvioinnissa käytettyjä kaupankäyntitietoja ja mikäli mahdollista, vertailemalla hintaa samanlaisiin tai vertailukelpoisiin tuotteisiin. Mikäli tietyllä tuotteella käydään kauppaa vain yhdellä markkinapaikalla tai OTC-kaupankäynnissä hintaa antaa vain yksi osapuoli markkinoilla, hinta tulee suoraan tältä markkinapaikalta tai OTC-vastapuolelta. Toimeksiantot välitetään eteenpäin niiden saapumisjärjestyksessä, jos se on mahdollista ottaa huomioon toimeksiantojen koko, asiakkaan määräämät hintarajat tai toimeksiantojen muut ehdot sekä toimeksiantojen antotapa.

Zenito Oy ilmoittaa toimeksiantojen hoitamiseen liittyvien toteuttamisperiaatteidensa olennaisista muutoksista verkkosivullaan. Zenito Oy pyytää asiakkailtaan etukäteen suostumuksen tässä mainituille omaisuudenhoidossa ja toimeksiantojen välittämisessä noudatettaville periaatteille (soveltuvuusarviointilomakkeella).

Zenito Oy varmistaa, että toimeksiantoja toteuttavat palveluntarjoajat ovat laatineet sääntelyn määräämiä toteuttamisperiaatteita. Valittaessa palveluntarjoajaa Zenito Oy huomioi lisäksi laadullisia tekijöitä, kuten palveluntarjoajan toteutuksen laatua, hyvämaineisuutta ja vakavaraisuutta. Mikäli Zenito Oy pyytää asiakkaita valitsemaan toteuttamispaikan, asiakkaalle on annettava tasapuolista, selkeää ja harhaanjohtamatonta tietoa, jotta asiakas ei valitse tiettyä toteuttamispaikkaa jonkin toisen sijasta pelkästään yrityksen soveltaman hintapolitiikan perusteella.

Zenito Oy ylläpitää verkkosivullaan kunkin rahoitusvälinealajin osalta tiedot niistä tahoista, jolle Zenito Oy välittää tai antaa toimeksianton sekä toteuttamispaikan

valintaan vaikuttavista tekijöistä, ja joiden avulla Zenito Oy:n on mahdollista päästä asiakastoimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Zenito Oy:n on tarvittavin osin vertailtava toimeksiantojen mahdollisia toteuttamispaikkoja, jotta saavutetaan asiakkaan kannalta paras tulos, arvioinnissa on otettava myös huomioon Zenito Oy:n omat provisiot ja kulut. Yhden palveluntarjoajan voi edelleen valita toteuttamista varten, mikäli pystytään osoittamaan päästävän siten parhaaseen mahdolliseen tulokseen asiakkaiden kannalta jatkuvasti ja jos voidaan kohtuudella odottaa, että valitun palveluntarjoajan kautta päästään asiakkaiden kannalta vähintään yhtä hyvin tuloksiin kuin voitaisiin odottaa päästävän, mikäli toteutuksesta vastaisi jokin toinen palveluntarjoaja. Zenito Oy käyttää toteuttamispaikkoina omaisuudenhoitoasiakkaiden valitsemia palveluntarjoajia, jotka ovat asiakaskohtaisesti joko Nordea Pankki Suomi Oyj tai Danske Bank Oyj. K. palveluntarjoajat tarjoavat asiakkaiden parhaimman edun mukaisesti parhaimman kokonaisvastikkeen huomioiden kauppajen selvityksen ja raportoinnin, ja mahdollistavat toimeksiantojen ajantasaisen edelleen välittämisen ja seurannan. Evli Hannibal, Zenito Silver and Gold ja Zenito UK Value Fund -sijoitusrahastojen osalta käytetään eri palveluntarjoajia, tarjoten rahastoille parhaimman kokonaisvastikkeen huomioiden sijoitusrahastojen kauppajen selvityksen ja raportoinnin.

Zenito Oy ei saa vastaanottaa toimeksiantojen ohjaamisesta tiettyyn kaupapaikkaan tai toteuttamispaikkaan sellaista palkkiota, alennusta tai ei-rahallista etua, joka on ristiriidassa sääntelyssä määritettyjä eturistiriitoja tai kannustimia koskevien vaatimusten kanssa.

Zenito Oy voi yhdistää asiakkaan tai asiakkaan omaisuudenhoitoa koskeva toimeksiantojen toisten asiakkaiden toimeksiantojen tai ulkoistettuna salkunhoitajana hoitamiensa rahastoja koskevien toimeksiantojen kanssa, jos on epätodennäköistä, että yhdistämisestä kokonaisuutena olisi haittaa asiakkaalle tai rahastolle. Yhdistäminen voi kuitenkin joissain tapauksissa olla yksittäisen toimeksiantojen tai asiakkaan tai rahaston kannalta epäedullista. Zenito Oy kohdentaa yhdistetyt toimeksiantot kohdentamisperiaatteidensa mukaisesti.

Asiakkaalta tulleen kohtuullisen pyynnön perusteella Zenito Oy:n on annettava asiakkaalleen tai potentiaalisille asiakkaalleen tietoa yhteisöistä, joihin toimeksiantoja välitetään tai annetaan toteutettavaksi (pääsääntöisesti asiakas valitsee itse palveluntarjoajan).

Omaisuudenhoito

Zenito Oy antaa omaisuudenhoitoasiakkaiden toimeksiantoja asiakkaiden valitsemille sijoituspalveluntarjoajille toteutettavaksi. Zenito Oy varmistuu ko. sijoituspalveluiden tarjoajien osalta, että niillä on toimeksiantojen toteuttamista varten toimeksiantojen toteutuspolitiikka ja että sitä noudatetaan asiakkaiden toimeksiantoihin. Zenito Oy valitsee käyttämänsä sijoituspalvelun tarjoajan edellä kuvattujen toimeksiantojen välittämistä koskevien periaatteiden mukaisesti. Zenito Oy ylläpitää verkkosivullaan ajantasaista luetteloa kussakin rahoitusvälinealajissa käyttämistään sijoituspalvelun tarjoajasta. Luettelo on saatavissa myös salkunhoitajalta.

Sijoitusrahasto Evli Hannibalin salkunhoito, Sijoitusrahasto Zenito Silver and Gold:n ja Sijoitusrahasto Zenito UK Value Fund:n salkunhoito

Zenito Oy antaa rahaston salkunhoitoon liittyvät toimeksiantot valitsemilleen sijoituspalveluntarjoajille toteutettavaksi. Zenito Oy varmistuu käyttämiensä sijoituspalveluiden tarjoajien osalta, että niillä on toimeksiantojen toteuttamista varten toimeksiantojen toteutuspolitiikka ja että sitä noudatetaan toimeksiantoihin. Zenito Oy valitsee käyttämänsä sijoituspalvelun tarjoajan edellä kuvattujen toimeksiantojen välittämistä koskevien periaatteiden mukaisesti kuitenkin niin, että kokonaisarvioinnin perusteena olevien seikkojen tärkeysjärjestys määritellään seuraavat perusteet huomioiden: sijoitusrahaston tavoitteet, sijoituspolitiikka ja rahaston erityiset riskit sellaisena, kuin ne on esitetty rahastoositeissa tai rahaston säännöissä, toimeksiantojen erityispiirteet toimeksiantojen kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet ja niiden toteuttamispaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata. Zenito Oy ylläpitää verkkosivullaan ajantasaista luetteloa kussakin rahoitusvälinealajissa käyttämistään sijoituspalvelun tarjoajasta. Edellä mainittuja sijoitusrahastoja koskevat luettelot ovat saatavissa myös salkunhoitajalta.

Poikkeukset toimintaperiaatteiden osalta

Asiakkaan Zenito Oy:lle antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa yllä mainittuihin toimintaperiaatteisiin. Asiakkaan antamien erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää yhtiötä toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä.

Zenito Oy:llä on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista järjestelmien tai muiden toimintaedellytysten toimintahäiriöiden vuoksi.

Toimintaperiaatteiden arviointi

Zenito Oy seuraa säännöllisesti vähintään vuosittain, toimeksiantojen välitykseen liittyvien toimintaperiaatteidensa tehokkuutta, sekä valvoo sen antamien ja välittämien toimeksiantojen toteutettavien palveluntarjoajien toteutuksen laatua ja korjaa tarvittaessa mahdolliset puutteet. Lisäksi Zenito Oy tarkastelee toimeksiantojen toteuttamista koskevat järjestelyt ja periaatteet vähintään vuosittain sekä aina jos tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat Zenito Oy:n kykyyn päästä asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen sekä tarvittaessa korjattava mahdolliset puutteet. Zenito Oy:n on lisäksi arvioitava aina tarvittaessa onko yhtiön arvion ja harkinnan perusteella tapahtuneiden olennainen muutos (koskien kuluja, hintaa, nopeutta, toteutusta, toimituksen todennäköisyys, koko, tai muu olennainen seikka), ovatko toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin sisältyvät toimeksiantojen

toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos ja tarvittaessa tehtävä muutoksia toteuttamispaikkoihin.

Mahdollisista merkittävistä muutoksista järjestelyihin ja periaatteisiin liittyen on ilmoitettava asiakkaille, joiden kanssa Zenito Oy:llä on jatkuva sopimussuhde. Zenito Oy ilmoittaa toimintaperiaatteiden olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

10. SIOJITUS- JA OHEISPALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT

Sijoitus- ja oheispalvelusta perittävät palkkiot ilmenevät kyseistä palvelua koskevasta asiakassopimuksesta ja hinnastosta.

Zenito Oy antaa asiakkaalle ennen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista tiedot ao. palveluun liittyvistä kuluista ja palkkioista, ml. sijoituspalvelun ja rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta siten, että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista ja kokonaiskulujaan vaikuttavasta tuotosta ja voi siten tehdä sijoituspäätöksensä tähän tietoon perustuen. Asiakkaan pyynnöstä tiedot on eriteltävä. Laskettaessa kuluja ja palkkioita etukäteen Zenito Oy arvioi odotetut kulut ja veloitukset todellisten kulujen perusteella ja jos todellisia kuluja ei ole saatavissa arviot näistä kuluista. Lisäksi tiedot toteutuneista kuluista ja palkkioista esitetään jälkikäteen, vähintään vuosittain, esim. omaisuudenhoitoraportin yhteydessä.

11. ETURISIRIITILANTEIDEN HALLINTA

Zenito Oy:n hallitus on hyväksynyt yhtiölle eturistiriitojen tunnistamista, hallintaa ja ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet, joiden ajantasaisuutta arvioidaan säännöllisesti, mahdollisten eturistiriitilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja Zenito Oy:n välillä, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös asiakkaan ja Zenito Oy:n henkilökuntaa kuuluvan välille tai kahden asiakkaan välille.

Zenito Oy voi tarjota asiakkaalleen omaisuudenhoitopalveluita, sijoitusneuvontaa ja toimeksiantojen välitystä. Näitä palveluita tarjotessa on mahdollista, että eturistiriitilanteita saattaa syntyä. Zenito Oy pyrkii tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitilanteet mm. erilaisten organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan mistä liiketoimesta tai palvelusta on kyse. Toimenpiteiden tavoitteena on varmistaa, että Zenito Oy:n johto ja henkilöstö hoitavat tehtävänsä rehellisesti ja lojalisti ja toteuttavat liiketoimia niin riippumattomasti kuin Zenito Oy:n koko ja toiminta sekä asiakkaan etuihin kohdistuvan vahinkoriskin merkittävyys edellyttävät asiakkaiden etujen suojelemiseksi.

Zenito Oy:ssä käytettyjä keinoja eturistiriitojen hallitsemiseen ja estämiseen ovat mm. henkilöiden tai toimintojen välisten tietojen vaihdon estäminen tai valvominen esim. erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuutusten avulla, henkilökunnan koulutuksella ja ohjeistuksella, henkilökunnan ja johdon kaupankäyntisääntöjen ja henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevien periaatteiden avulla, henkilöstöä koskevien palkitsemisperiaatteiden, kestävyysriskien huomioinnista koskevat periaatteet, omaisuudenhoitoperiaatteet sekä toimeksiantojen välittämistä koskevien toimintaperiaatteiden avulla. Zenito Oy kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen sijoitusneuvonnassa, toimeksiantojen välityksessä, omaisuudenhoidossa sekä tarjottaessa Zenostock -verkkopalvelua oheispalveluna.

Jos eturistiriitilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle kerrotaan määrämuotoisella ja pysyvällä tavalla riittävän yksityiskohtaisesti eturistiriitilanteen luonteesta, sen syistä, ja asiakkaaseen kohdistuvista riskeistä, jotka aiheutuvat eturistiriidoista ja riskien lieventämiseksi toteutetuista toimenpiteistä, ennen liiketoimen suorittamista. Asiakkaalle ilmoitetaan lisäksi, että Zenito Oy:n kehittämät asiantuntemuksen sijoitus- tai oheispalvelun harjoittamiseen liittyvät ja hallinnolliset järjestelyt, joilla vältetään tai hallitaan eturistiriitoja, eivät ole riittävät varmistamaan kohtuullisen luotettavasti, että asiakkaan etuihin kohdistuvilta riskeiltä vältytään. Tietoja ilmoitettaessa otetaan huomioon myös, minkä tyyppiselle asiakkaalle asia julkistetaan. Asiakas harkitsee itsenäisesti haluuko hän kerrotusta eturistiriitilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Zenito Oy voi myös kieltäytyä palvelun tarjoamisesta eturistiriitilanteesta. Zenito Oy:n hallitus tarkistaa toimintaperiaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti.

Edellä mainittujen periaatteiden ja menettelytapojen noudattamista valvotaan Zenito Oy:ssä. Havaitut eturistiriidat kirjataan sisäisen ohjeistuksen mukaisesti ja raportoidaan hallitukselle. Zenito Oy antaa asiakkaalle pyynnöstä lisätietoja Zenito Oy:ssä noudatettavista eturistiriitaperiaatteistaan ja menettelytavoistaan.

12. KANNUSTIMET

Kannustimilla tarkoitetaan sellaista maksua, palkkiota tai muuta vähäistä suurempaa ei-rahallista etuutta, jonka sijoituspalveluyritys voi maksaa tai saada muulta taholta kuin asiakkaalta sijoitus- ja oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä. Palvelun tarjoamiseen liittyviä tavanomaisia maksuja kuten kaupankäyntiin, säilytykseen ja selvitykseen liittyviä maksuja tai muita lainsäädäntöön perustuvia maksuja ei pidetä kannustimina. Zenito Oy ei vastaanota eikä pidä hallussaan ko. kannustimia omaisuudenhoidossa, eikä sijoitusneuvonnan (riippuvainen) osalta.

Zenito Oy ei hyväksy myöskään ei-rahallisia etuja, joita ei voida pitää hyväksyttävänä vähäisinä ei-rahallisina etuina. Zenito Oy:llä on toimintaperiaatteet, joiden perusteella arvioidaan kaikki vastaanotetut palvelut, edut, materiaalit sen selvittämiseksi onko kyseessä muu kuin vähäinen ei-rahallinen etu tai kannustimeksi luettava

analyysipalvelu. Arvio tehdään palvelun sisällön perusteella. Hyväksyttävien vähäisten ei-rahallisten etujen on oltava kohtuullisia ja oikeasuhteisia sekä sen laajuisia, etteivät ne todennäköisesti vaikuta asianomaisen asiakkaan etujen vastaisella tavalla Zenito Oy:n käyttäytymiseen.

Hyväksyttävää vähäisiä ei-rahallisia etuja ovat mm. lyhyet markkinakatsaukset suppeilla markkinakommenteilla tai mielipiteillä; meklarin kanssa keskustelu likviditeetistä ja hinnoista on sallittua toimeksiantoa annettaessa; koontiraportit julkisista uutisista ja yhtiön antamista kommenteista; rahoitusvälineitä ja sijoituspalvelua koskevat yleisluontoiset asiakirjat; liikkeeseenlaskijan maksama uutta liikkeeseenlaskua edistävä kirjallinen aineisto, joka on laajan yleisön saatavilla; osallistuminen konferensseihin tms. koskien tietyn rahoitusvälineen tai sijoituspalvelun etuja tai erityispiirteitä; kohtuullinen vieraanvaraisuuteen liittyvä tarjoilu liiketapaamisen tai em. mainittujen tilaisuuskäsen yhteydessä; sekä muita vähäisiä ei-rahallisia etuja, jotka valvova viranomainen katsoo parantavan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua huomioiden yksittäisen yhteisön tai yhteisöryhmän tarjoamien etujen kokonaismäärä ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, etteivät ne todennäköisesti haittaa Zenito Oy:n sen veloitteen noudattamista, jonka mukaan Zenito Oy:n on toimittava asiakkaan edun mukaisesti.

Zenito Oy voi maksaa kolmannelle taholle palkkion Zenito Silver and Gold -rahastoa koskevasta myyntiyöstä. Zenito Oy velvoittaa jakelusopimuksessa ja valvoo, että ko. kolmas taho antaa asiakkaalleen sääntelyn mukaiset tiedot Zenito Oy:ltä vastaanottamistaan kannustimista ja asiakkaalle tuotetusta lisäarvosta.

13. PALKITSEMINEN

Zenito Oy noudattaa palkitsemisessaan sijoituspalvelulain säännöksiä ja sitä täydentäviä muita määräyksiä. Zenito Oy:llä on sen hallituksen vuosittain hyväksymät koko henkilöstöä koskevat palkitsemisperiaatteet. Mahdollisessa palkitsemisjärjestelmässä huomioidaan, että palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa riskinottoon, joka on ristiriidassa Zenito Oy:n liike-toiminnallisten tai riskienhallinnan tavoitteiden kanssa eikä aiheuta eturistiriitilanteita.

Mahdollisia muuttuvia palkkioita maksettaessa henkilöstön jäsenelle, tämän arvioimisen ja palkitsemisen perusteena käytetään sekä laadullisia että määrällisiä kriteerejä. Laadullisina kriteereinä otetaan Zenito Oy:n henkilöstön osalta huomioon myös sijoitusneuvonnan ja omaisuudenhoidon sijoitusprosessin johdonmukaisuus Zenito Oy:n kestävyysriskien huomioinnista julkaisemien periaatteiden ja linjausten kanssa. Valvontatoiminnossa työskentelevän henkilön palkkio ei saa olla riippuvainen sen liike-toimintayksikön tuloksesta, jota hän valvoo ja palkitsemisen tulee määräytyä valvontaa varten määritellyn tavoitteiden toteutumisen perusteella. Henkilöstön jäsenelle maksettava muuttuva palkkio ja kiinteä palkkio pidetään tasapainossa. Hallitus päättää toimivan johdon ja valvontatoiminnossa toimivien henkilöiden palkitsemisesta. Zenito Oy:n toimiva johto vastaa palkitsemisperiaatteiden päivittäisestä toteuttamisesta ja periaatteisiin liittyvän sääntelyn noudattamiseen liittyvän riskin valvonnasta.

Zenito Oy:n hallitus valvoo ja arvioi säännöllisesti palkitsemisjärjestelmien toimivuutta ja päätettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen noudattamista. Zenito Oy ylläpitää luetteloa sen palveluksessa olevista henkilöistä, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus Zenito Oy:n riskiasemaan. Zenito Oy:n compliance -toiminto, liike-toiminnosta riippumattomana toimintona, arvioi vuosittain, noudatetaanko palkitsemisessa hallituksen hyväksymän palkitsemisjärjestelmän periaatteita.

14. SIOJITUSPALVELUN TARJOAMISESSA NOUDATTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTO- JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT

14.1 YLEISTÄ ASIAKASLUOKITTELUSTA

Sijoituspalvelulain mukaan Zenito Oy:n on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokittelun vaikutavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Ammatillisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa Zenito Oy:lle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

14.2 ASIAKASLUOKAN MUUTTAMISTA KOSKEVA HAKEMUS

Asiakkaalla on oikeus hakea Zenito Oy:llä tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojan ja menettelytapasääntösten soveltamiseen. Ammatillaisesta asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammatillisena asiakkaana.

Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammatillisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. Zenito Oy harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen. Ammatillisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävää kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

14.3 LUOKITTELUUN VAIKUTUKSET SIOJITTAJAN SUOJAAN

Suomen lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojanpiirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja

riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan kata sijoitusrahastotoimintaa.

Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekursin laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöstensä seurauksista.

Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaan kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajan suojan piiriin.

Ei-ammattimaisilla asiakkailla on myös oikeus saada sijoituspalvelulain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisuosituksia antavan riippumattoman toimielimen ratkaistavaksi. Tällaisena toimielimenä toimii Arvopaperilautakunta.

14.4 LUOKITTELUN VAIKUTUS SOVELLETTAVIIN MENETELYTAPA-AATIMUKSIIN

14.4.1 Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Zenito Oy:stä, tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän nimenomaisen suostumuksensa ja tämä katsotaan asianmukaiseksi kyseisten liikeitoimien osalta. Ei-ammattimaisella asiakkaalla on oikeus vaatimuksesta saada nämä tiedot myös paperilla.

14.4.1.1 Asianmukaisuuden arvioiminen

Zenito Oy on määrittänyt periaatteet ja menettelytavat siitä kenelle ja millä tavalla asianmukaisuusarviointi tulee tehdä tarjotessaan toimeksiantojen välittämistä ei-ammattimaiselle asiakkaalle tilanteessa, jossa asiakkaalle ei tarjota sijoitusneuvontaa. Asiakkaan ollessa vähintään kahden luonnollisen henkilön ryhmä, oikeushenkilö tai alaikäinen, sovelletaan kohdassa 14.4.4. mainittuja periaatteita.

Zenito Oy:n tarjotessa sijoitusrahasto-osuuksia koskevaa toimeksiantojen välitystä ei-ammattimaiselle asiakkaalle tilanteessa, jossa asiakkaalle ei anneta sijoitusneuvontaa, on Zenito Oy:n sijoituspalvelulain ja Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden edellyttämällä tavalla ennen sijoituspalvelun tarjoamista suoritettava asiakkaalle asianmukaisuusarviointi, eli pyydettyä asiakkaalta tai asiakkaan edustajalta tiedot tämän kyseistä osakesijoitusrahasto-osuutta tai välityspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä, jotta Zenito Oy voi toimia asiakkaan edun mukaisesti ja arvioida ovatko suunnitellut rahoitusvälineet ja sijoituspalvelu asiakkaan kannalta asianmukaiset. Asianmukaisuusarvioinnilla on tarkoitus selvittää, että asiakkaalla on tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys, jotta asiakas ymmärtää tarjottuun sijoitusrahasto-osuuteen tai välityspalveluun liittyvät riskit. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakas antaa asianmukaisuusarvioinnin tekemistä varten ajantasaiset, täsmälliset ja täydelliset tiedot. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Asianmukaisuusarvioinnin suorittaminen on Zenito Oy:n sääntelyn edellyttämä velvollisuus, kun asiakas on ei-ammattimainen.

Toimeksiantojen välityksessä Zenito Oy ei tarjoa sijoitusneuvontaa, joka sijoituspalveluna tarkoittaa henkilökohtaisten suositusten antamista suoritettuna soveltuvuusarvioinnin perusteella, jolloin asiakkaan sijoitusprofiilia kartoitetaan laajemmin selvittämällä myös asiakkaan sijoitustavoitteet ja taloudellinen asema. Jos asiakas toimii ilman sijoituspalvelua tarjoavan antamaa sijoitusneuvontaa, asiakkaan odotetaan yleisesti ottavan suuremman vastuun päätöksistään, koska asianmukaisuusarvioinnissa asiakkaan tietoja kartoitetaan suppeammin eli vain asiakkaan sijoituskokemuksen ja -tietämyksen osalta.

Mikäli Zenito Oy katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, on Zenito Oy:n varoitettava asiakasta tästä. Zenito Oy:n on myös varoitettava asiakasta, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja. Edellä mainituissa tilanteissa Zenito Oy on linjannut, ettei se jatka liikeitoimea asiakkaan pyynnöstä huolimatta. Zenito Oy:n on ilmoitettava asiakkaalle, että Zenito Oy:llä ei ole velvollisuutta tehdä asianmukaisuusarviointia, mikäli asiakas omasta aloitteestaan antaa toimeksiantannon koskien yksinkertaista rahoitusvälinettä, esim. kotimaisen sijoitusrahaston rahasto-osuuksia, kuten Zenito Silver and Gold ja Zenito UK Value Fund -rahastoja (ns. execution only -menettely).

14.4.1.2 Soveltuvuuden arvioiminen

Zenito Oy on määrittänyt periaatteet ja menettelytavat siitä kenelle soveltuvuusarviointi tulee tehdä ja joilla varmistetaan, että ymmärretään asiakkaalle valittujen sijoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden luonne, ominaisuudet, kulut ja riskit sekä monimuotoisuus, huomioiden arviointimenettely voivatto vastaavat sijoituspalvelut tai rahoitusvälineet olla asiakkaan profiiliin mukaisia. Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Zenito Oy:llä on velvollisuus hankkia ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta mukaan lukien tappionsietokyvystä, asiakkaan tai tämän edustajan kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä asiakkaan sijoitustavoitteista mukaan lukien riskinsietokyvystä sekä mahdolliset kestävyysmieltymykset, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita.

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on antaa Zenito Oy:n mahdollisuus toimia asiakkaan parhaan edun mukaisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakkaan edustaja antaa Zenito Oy:n ajantasaiset ja oikeat tiedot. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Zenito Oy:n tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita mukaan lukien riskinsietokyky, kykeneekö ja haluaako asiakas kantaa taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tai tämän edustajalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen tai palveluun. Jos Zenito Oy ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella eikä tarjota asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

Zenito Oy antaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle sijoitusneuvonnasta ja omaisuudenhoitosta ennen palvelun tarjoamista soveltuvuuslausunnon, joka sisältää sijoitusneuvonnan osalta yhteenvedon annettusta neuvosta ja omaisuudenhoiton osalta yhteenvedon omaisuudenhoitopalvelusta, mukaan luettuna miten palvelu täyttää asiakkaan tavoitteet ja henkilökohtaiset olosuhteet edellytetyn sijoitusajan kannalta, sekä asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta ja suhtautumisesta riskeihin ja tappion mahdollisuuteen. Kts. myös kohta 14.4.2.

Zenito Oy ei tarjoa sijoitusneuvonnassa säännöllisesti tehtävää soveltuvuusarviointia. Soveltuvuusarviointi tehdään sijoitusneuvonnan kohteena olevien rahoitusvälineiden osalta vain asiakkaan pyynnöstä. Omaisuudenhoitopalvelun osalta Zenito Oy päivittää vuosittain soveltuvuuslausunnon soveltuvuusarvioinnin perusteella.

14.4.2 Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Zenito Oy:stä, tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla sähköisesti siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän nimenomaisen suostumuksensa ja tämä on asianmukaista kyseisten liikeitoimien osalta. Ammattimainen asiakas kuuluu vain osittain menettelytapasäännösten suojan piiriin.

14.4.2.1 Asianmukaisuuden arvioiminen

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämispalveluita ammattimaiselle asiakkaalle, Zenito Oy voi olettaa asiakkaalla olevan asianmukainen sijoituskokemus ja -tietämys kyseessä olevasta rahoitusvälineestä ja sijoituspalvelusta eikä asianmukaisuusarviointia siten ole tarpeen tehdä.

14.4.2.2 Soveltuvuuden arvioiminen

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa ammattimaiselle asiakkaalle, Zenito Oy:n on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, mukaan lukien asiakkaan tappionsietokyvystä sekä sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskinsietokyvystä sekä mahdolliset kestävyysmieltymykset, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Jos asiakas on suoraan lain nojalla luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi, Zenito Oy voi omaisuudenhoitopalveluita ja sijoitusneuvontaa tarjotessaan olettaa, että asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti suositeltuun liikeitoimeen liittyvät asiakkaan sijoitustavoitteiden mukaiset sijoitusriskit eikä asiakkaan taloudellista asemaa ole näin ollen tarpeen selvittää.

Zenito Oy tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita. Jos Zenito Oy ei saa riittäviä tietoja, se ei saa suositella eikä tarjota asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

Muuttuneen sääntelyn perusteella myös ammattimaisille asiakkaalle on annettava soveltuvuuslausunto tarjottaessa omaisuudenhoitopalvelua tai sijoitusneuvontaa, mikäli ammattimainen asiakas sähköisesti tai paperilla ilmoittaa Zenito Oy:lle haluavansa soveltuvuuslausunnon. Tarjottaessa em. sijoituspalveluja uusilta ja nykyisiltä ammattimaisilta asiakkailla pyydetään kirjallinen ilmoitus siitä haluavatko tätä velvoitetta noudatettavan vaiko ei.

14.4.2.3 Rahoitusvälineiden vaihdon analyysi

Rahoitusvälineiden vaihdolla tarkoitetaan rahoitusvälineen myyntiä ja toisen rahoitusvälineen ostamista tai sellaisen oikeuden käyttämistä, jolla muutetaan olemassa olevaa rahoitusvälinettä. Zenito Oy:n tarjotessa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa Zenito Oy:n on hankittava riittävät tiedot asiakkaan sijoituksesta ja analysoitava rahoitusvälineen vaihtamisen kustannukset ja hyödyt sekä ilmoitettava asiakkaalle sijoitusneuvontaa annettaessa, ovatko rahoitusvälineen vaihtamisesta aiheutuvat hyödyt suuremmat kuin vaihtoon liittyvät kustannukset, mikäli ammattimainen asiakas ilmoittaa Zenito Oy:lle sähköisessä muodossa tai paperilla haluavansa, että tätä vaihtoon liittyvää velvoitetta noudatetaan ammattimaisen asiakkaan osalta.

14.4.3 Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää Zenito Oy:ltä kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liikeitoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liikeitoimen osalta. Zenito Oy harkitsee tapauskohtaisesti suostuuko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suojaa koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

Omaisuuksienhoidon, konsultatiivisen omaisuuksienhoidon eikä sijoitusneuvonnan osalta asiakasta voidaan luokitella hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

14.4.4 Soveltuvuuden arvioiminen ryhmän, oikeushenkilön, alaikäisen osalta

Asiakkaan ollessa vähintään kahden luonnollisen henkilön ryhmä, tiedot pyydetään kaikilta ryhmään kuuluvilta henkilöiltä. Arviointi suoritetaan taloudellisen tilanteen osalta heikoimman profiilin henkilön mukaan, sijoitustavoitteiden, riskinsietokyvyn ja tappionsietokyvyn osalta maltillisimman profiilin henkilön mukaan sekä kokemukseltaan ja tietämykseltään kokemattomimman mukaan. Asiakasprofiiliin tulee kuvastaa ryhmään kuuluvien eri henkilöiden kykyä tehdä sijoituspäätöksiä sekä tällaisten päätösten vaikutusta kunkin yksilölliseen taloudelliseen tilanteeseen tai yksilöllisiin sijoitustavoitteisiin.

Asiakkaan ollessa oikeushenkilö, arvioinnin kohteena on se yhteisön edustaja, jolla on valtuudet tehdä sijoituspäätökset.

Asiakkaan ollessa alaikäinen pyydetään tiedot molemmilta edunvalvojilta, jollei toinen edunvalvojista ole valtuuttanut toista edunvalvojaa hoitamaan alaikäisen sijoitusasioita, ja arviointi suoritetaan kuten edellä ryhmän osalta on kuvattu.

15. TIETOJA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Tässä osiossa on esitetty yleiskuvaus Zenito Oy:n sijoituspalveluihin liittyvien rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä. Jäljempänä esitetty kuvaus ei ole tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyviä riskejä.

Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan tulee tutustua huolellisesti rahoitusvälineitä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin, jotta asiakas voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit sekä sijoituspäätöksestä mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan mukaan lukien verovaikutukset. Asiakkaan on syytä perehtyä myös sijoitusmarkkinoihin, erilaisiin sijoitusvaihtoehtoihin ja sijoituspalveluihin.

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Asiakas vastaa aina itse omien sijoituspäätöksensä taloudellisista vaikutuksista. Ennen sijoitus- tai luotonottopäätöksen tekemistä on suositeltavaa tarvittaessa hankkia kulloiseenkin tilanteeseen soveltuvia asiantuntijaneuvoja. On tärkeää muistaa, että rahoitusvälineiden historiallisen tuoton kehitys ei ole tae tulevista tuotoista.

Keskeisimmät määritelmät

Aktiivisen poikkeaman riski

Aktiivisen poikkeaman riskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä.

Luottoriski

Riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ehtojen mukaisesti.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa riskiä markkinahinnan vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko-, valuutta-, osake- tai muu hintariski.

Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainan tai muun korkosijoituksen jälkimarkkinahintaa ja korkotason lasku puolestaan nostaa sitä.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että sijoittaja ei voi myydä eikä ostaa rahoitusvälineitä tietyssä ajankohdassa, koska sen vaihto on alhainen tai sillä ei ole lainkaan jälkimarkkinaa.

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski

Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla läpinäkyvyys, tehokkuus, likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lainsäädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna, ja näistä syistä aiheutuvat voimakkaat markkinaliikkeet ovat mahdollisia.

Osakeriski

Osakeriski tarkoittaa riskiä osakkeen hinnan vaihtelusta. Osakkeiden hintavaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden kehitys sekä tiedot yhtiön menestykseen vaikuttavista tiedoista.

Valuutariski

Valuutariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Vastapuoliriski

Pörssin ulkopuoliseen kaupankäyntiin liittyvä riski kaupan toteuttajan kyvystä suoriutua velvoitteistaan. (Tämä voi koskea mm. johdannaisia, korkosijoituksia, strukturoituja sijoituksia ja valuuttakauppoja).

Selvitysrishti

Kaupan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu joko siksi, ettei vastapuolella ole joko toimittava rahoitusvälineitä tai maksaa vaadittua kauppahintaa.

Sisältörishti

Sisältöriskillä tarkoitetaan sitä, että ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta.

Vipuvaikutusriski

Johdannaisrakente, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon.

Riskiprofiili

Riskiprofiili tarkoittaa sijoittajan riskinottohalukkuutta, riskinsietokykyä ja tappionkanto-kykyä. Riskiprofiili voidaan karkeasti jakaa kolmeen pääryhmään: *matala*, *keskitaso* ja *korkea*. *Korkea* tarkoittaa, että sijoittaja on valmis ottamaan enemmän riskiä saavuttaakseen mahdollisesti korkeamman tuoton positiivisissa olosuhteissa, tarkoittaen samalla, että sijoittaja on valmis hyväksymään ja pystyy taloudellisesti kantamaan mahdollisen merkittävän taloudellisen tappion negatiivisissa olosuhteissa. *Matala* tarkoittaa, että sijoittaja haluaa sijoittaa tavalla, jolla tavoitellaan alhaista tuottotasoa positiivisissa olosuhteissa, samalla välttämällä riskiä merkittävistä taloudellisista tappioista negatiivisissa olosuhteissa.

Julkisesti noteeratut osakkeet

Osakeyhtiön osakkeet antavat omistajalle oikeuden osuuteen yhtiön osakepääomasta. Osakkeenomistajilla on päätösvalta yhtiökokouksessa ja oikeus osakesijoituksen tuottoon, joka muodostuu mahdollisesta osingosta ja osakkeen mahdollisesta arvonnouksesta. Osakeyhtiöllä voi olla erilaisia osakesarjoja, jolloin yksi osakesarjasta voi esim. oikeuttaa käyttämään suurempaa äänimäärää yhtiökokouksessa ja toinen osakesarja voi esim. oikeuttaa suurempaan maksettuun osinkoon. Osinko maksetaan yhtiökokouksen jälkeen, yleensä kerran vuodessa. Ulkomaiset yhtiöt voivat maksaa osinkoja neljännes- tai puolivuositain. Osakkeen arvo perustuu sen hetkiseen yleiseen näkemykseen osakkeen liikkeeseenlaskeneen osakeyhtiön arvosta. Kun sijoittaja myy osakkeen, osakkeen mahdollinen arvonnousu tai lasku realisoituu.

Tyypillisiä osakesijoittamiseen vaikuttavia riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluihin liittyvä *markkinariski* ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä *likviditeettiriski*. Muita riskejä ovat yhtiön ja sen toimialaan kohdistuvat riskit, liittyen *kilpailuun*, *lainsäädäntöön*, *toimialan kehitykseen* ja *muut vastaavat tekijät (osakeriski)*. Pitkällä aikavälillä yksittäisen yhtiön tuottokehitys on riippuvainen sen *liiketoiminnan menestyksestä*. Osakemarkkinoiden yleisellä kehityksellä ja suhdannevaihteluilla voi myös olla vaikutus yksittäisen osakkeen tuottokehitykseen. Osakesijoittamisessa on mahdollista että tavoiteltu tuotto jää saavuttamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää, jos liikkeeseenlaskija ajautuu *konkurssiin*, eli *liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyys*.

Ulkomaisiin osakkeisiin voi myös liittyä *taloudellisia*, *verotuksellisia*, *lainsäädännöllisiä*, *poliittisia* ja *muuta vastaavia riskejä*, jotka poikkeavat suomalaisista osakkeista. Euroalueen ulkopuolelle tehtyihin osakesijoituksiin liittyy *valuutariski*.

Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, sillä näille markkinoille voi olla tyypillistä *vakiintumaton toimintaympäristö* ja *lainsäädäntö*, *poliittiset riskit*, *valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut*, *vastapuoliriskit* sekä *osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti (markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski)*.

Merkintä- ja optio-oikeudet rinnastetaan osakkeisiin. Merkintä- ja optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseenlaskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- ja optio-oikeuden hinta määräytyy liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä ja lisäksi optio-oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatiliiteetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juoksuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuden volatiliiteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen (*vipuvaikutus*), johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiiliin: keskitaso / korkea. Alhainen kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata alhaisen tietämyksen, ja päinvastoin.

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat valtion, kuntien, vakuutus- tai rahoituslaitoksien tai yritysten liikkeeseenlaskemia velkasitoumuksia, tarkoituksena hankkia pitkäaikaista rahoitusta, yleensä kahdesta vuodesta ylöspäin. Joukkovelkakirjan arvo määritellään sen kassavirtojen nykyarvojen perusteella, ja kassavirrat muodostuvat kuponkikoroista ja

lainan pääoman takaisinmaksuista. Joukkovelkakirjalaina voi olla kiinteä-, vaihtuva- ja nollakorkoinen. Joukkovelkakirjalainan tuoton määräytymisperusteet määritellään kunkin yksittäisen lainan ehdoissa.

Valtion obligaatio on valtiokonttorin liikkeeseenlaskema Suomen valtion takaama joukkovelkakirjalaina.

Indeksilaina on joukkovelkakirjalaina, jonka tuotto on sidottu jonkin ennalta määritetyn kohde-etuuden arvon kehitykseen. Kohde-etuutena voi olla osake, osakekoti tai osakeindeksi. Muita kohde-etuuksia voivat olla myös mm. valuutta tai valuuttakorit, hyödykejohdannaiset tai usean hyödykkeen muodostama hyödykekori. Kohde-etuuden arvo voi vaihdella laina-aikana. Indeksilainat voivat olla pääomaturvattu, jolloin lainaan sijoitettu nimellispääoma maksetaan yleensä takaisin laina-ajan päättyessä kohde-etuuden arvon kehityksestä riippumatta. Pääomaturva on kuitenkin voimassa vain lainan erääntyessä, eli eräpäivänä. Jos indeksilainan haluaa myydä ennen eräpäivää, myyntihinta määräytyy myyntiajan kohdan markkinahinnan perusteella. Tämä hinta voi olla pienempi tai suurempi kuin ostohetkellä sijoitettu nimellispääoma. Pääomaturva ei myöskään koske mahdollista ylikurssia (lainaa merkittäessä maksettua nimellisarvoa suurempaa hintaa) eikä merkintäpalkkiota. Pääomaturvan myöntämään liikkeeseenlaskijaan liittyy *luottoriski*.

Vaihtovelkakirjalaina on joukkovelkakirjalaina, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseenlaskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Vaihtovelkakirjalainassa yhdistyy lainan korkotuotto ja mahdollisuus joko lainapääoman palautukseen tai osakkeen arvon nousuun hyödyntämiseen.

Debentuurilaina on joukkovelkakirjalaina, joka on liikkeellelaskijan konkurssitilassa etuoikeudeltaan huonommassa asemassa kuin liikkeellelaskijan muut sitoumukset. Tavallista lainaa suuremman riskin ja huonomman likviditeetin perusteella debentuurilainalle maksetaan tavanomaisesti parempaa korkoa kuin muille joukkovelkakirjalainoille.

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon liittyy oikeus ostaa lainana liikkeeseenlaskijan osakkeita tiettyä aikaa tiettyyn hintaan. Jälkimarkkinoilla voidaan käydä kauppaa erikseen optiolla ja lainalla. Osa kuponnikorosta on käytetty osakeoption ostamiseen, jolloin optiolainan kuponnikorko on alhaisempi kuin joukkovelkakirjalainan.

Joukkovelkakirjalainaan tavallisesti liittyvät riskit ovat *korko-*, *markkina-*, *luotto-* ja *selvitysrisi*. *Valuutariski* voi liittyä ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinat eli lainan kohdistuu *likviditeettirisiki*. Joukkovelkakirjalainoissa on sekä turvallisempia, että riskipitoisempia sijoituskohteita. Valtion joukkovelkakirjalainoista maksetaan alhaisinta korkoa, perustuen siihen, että niitä pidetään lähes riskittöminä. Mitä enemmän riskiä lainan takaisinmaksuun liittyy, sitä enemmän liikkeeseenlaskijalta yleensä vaaditaan maksettavan korkoa. *Korko-* tai *muu markkinariski* tarkoittaa riskiä sijoituksen arvon alenemisesta korkotason noustessa tai indeksin, johon lainan tuotto on sidottu, arvo kehittyä epäsuotuisasti. *Luottoriski* tarkoittaa, ettei liikkeeseenlaskija pysty maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin ehtojen mukaisesti. *Selvitysrisi* tarkoittaa riskiä, joka syntyy osapuolten välille maksujen ja toimitusten yhteydessä ja vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan. *Liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyys* voi johtaa velkakirjojen arvojen alaskirjauksiin. Indeksilainoihin liittyy myös *vipuvaikutusriski*.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen / keskitaso. Keskitason kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentit ovat vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joilla yhteisöt hakevat rahoitusmarkkinoilta lyhytaikaista rahoitusta. Rahamarkkinainstrumentteja ovat valtion velkasitoumukset, kuntatodistukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper).

Rahamarkkinainstrumenttien laina-aika on korkeintaan 12 kuukautta. Rahamarkkinainstrumentit ovat pääsääntöisesti nollakorkoisia todistuksia, jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä sijoituksen nimellisarvon. Nollakorkoisten rahamarkkinasijoitusten tuotto muodostuu hankintahinnan ja nimellisarvon erotuksena. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälkimarkkinoilla, jolloin takaisinosto tapahtuu ostohetken vallitsevan markkinahintaan.

Rahamarkkinainstrumentteihin liittyvät tyypilliset riskit ovat *korkoriski*, eli korkotason vaihtelusta ja instrumentin maturiteetista johtuva riski, sekä liikkeeseenlaskijan maksukykyyn liittyvä *luottoriski*. *Selvitysrisi* merkitsee tappionvaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen. Alhainen kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata alhaisen tietämyksen, ja päinvastoin.

Vakioidut johdannaisopimukset

Johdannaisopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo voi riippua sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta, korkotason vaihtelusta,

sopimuksen erääntymisajasta tai muusta tekijästä. Kohde-etuutena voi olla mm. osake, korko, hyödyke, valuutta, luottoriski, indeksi tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku.

Johdannaisia ovat optiot, termiinit, futuuri, vaihtosopimukset ja näiden yhdistelmät.

Johdannaisopimukset voivat olla vakioituja tai vakioimattomia (OTC johdannaiset).

Johdannaisia käytetään yleisimmin muiden sijoitusten suojaamiseen, yleensä kohde-etuuden arvon muutoksilta tai hyötymään niistä. Johdannaisopimusten voimassaoloaika voi vaihdella erittäin lyhyestä muutamiin vuosiin.

Sopimusvelvoite täytetään lähtökohtaisesti toimittamalla kohde-etuus tai suorittamalla sopimuksen arvo rahassa sopimuspäivänä. Johdannaisopimuksista voi tyypistä riippuen aiheutua asiakkaalle muita sopimuksen ehdoissa määriteltyjä taloudellisia sitoumuksia tai velvoitteita hankintakustannuksen lisäksi, ja hankintaan voi liittyä myös vakuusvaatimus.

Johdannaisopimuksen arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti, jolloin haltija voi joutua kattamaan mahdollisen vakuusvajheen lisävakuuksilla tai joutua realisoimaan vakuus. Johdannaisopimusten *likviditeetti* saattaa myös liittyä rajoituksia.

Johdannaisopimusten arvoon vaikuttavat suoraan *kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuvat hinnantoukset*. Johdannaisopimuksiin liittyvät tyypilliset riskit ovat edellä mainitun kohde-etuuden arvoon vaikuttavan *markkinariskin* lisäksi myös vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva *luottoriski*, *vipuvaikutusriski* (rakente, jolloin pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaisopimuksen arvoon) sekä mahdollinen *valuutariski*.

Johdannaisopimuksista voidaan muodostaa yhdistelmiä. Yksittäisen johdannaisopimuksen ehdot voivat olla sellaisia, että voitto- tai tappiomahdollisuus voi kasvaa *hyvin suureksi, teoriassa jopa rajattomaksi*.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Optio

Optio tarkoittaa oikeutta, mutta ei velvollisuutta, ostaa tai myydä arvopaperi sovitun hintaan. Tämä voi tapahtua toteutushintaan etukäteen määritettyä päivänä tai ennen sitä. Osto-optio antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana ostaa jo liikkeeseen laskettuja osakkeita, etukäteen määrättyyn hintaan. Myyntioptio antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana myydä osakkeita, etukäteen määrättyyn hintaan.

Osto- ja myyntioptioiden ostaminen on vähemmän riskisempää kuin myyminen. Option voi jättää käyttämättä, jos kohde-etuutena olevan arvopaperin arvo kehittyä negatiivisesti. Suurin mahdollinen tappio rajoittuu tällöin itse optiosta maksettua hintaan ja välityspalkkioihin tai muihin transaktiomaksuihin. Optioihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Futuuri ja termiinit

Futuureilla ja termineillä tapahtuvaan kaupankäyntiin liittyy sitoumus kohde-etuutena olevan arvopaperin tai hyödykkeen ostamisesta tai myynnistä toteutusajankohtana. Futuuri- ja termiinisopimuksia koskee vakuuden asettamisvelvollisuus, jonka vaikutuksiin sijoittajien on syytä perehtyä. Kaikkien pörssissä kaupattavien futuuriin ja termiinin hinta lasketaan päivittäin ja sijoittajan on maksettava mahdolliset lisävakuudet. Muussa tapauksessa vastapuoli voi irtisanoa sopimuksen. Futuureihin ja termineihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Vaihtosopimukset (swap-sopimukset)

Vaihtosopimuksella tarkoitetaan, että osapuolet sopivat jatkuvista toisilleen suoritettavista maksueristä. Nämä lasketaan esimerkiksi kiinteän tai liikkuvan koron perusteella (ns. korkoswap) tai sovituna ajankohtana tapahtuvasta tietynlaisen omaisuuden, kuten valuutan vaihdosta (ns. valuuttaswap). Vaihtosopimuksiin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Warrantit

Warrantti on johdannainen, jolla käydään kauppaa pörssissä kuten osakkeella. Warrantin arvo määräytyy sen kohde-etuuden arvon perusteella. Kohde-etuutena on yleensä osake tai indeksi, mutta voi myös olla mikä tahansa hyödyke tai valuutta.

Ostowarrantit antaa oikeuden ostaa ja myyntiwarrantit oikeuden myydä kohde-etuus tiettyinä päivinä tiettyyn hintaan. Oikeudelle ostaa tai myydä on määritetty arvo, joka on warrantin hinta markkinoilla.

Warrantin toteutushinta määrittää hinnan, jolla sijoittajalla on oikeus ostaa (ostowarrantti) tai myydä (myyntiwarrantti) kohde-etuus tiettyinä päivinä tiettyyn hintaan. Warrantin kerroin puolestaan osoittaa, kuinka monta warranttia tarvitaan kohde-etuuden ostamiseen tai myymiseen.

Warranttien kaupankäynnissä keskeisessä osassa on warrantin liikkeeseenlaskijan antama markkinatakaus tarkoittaen, että markkinatakauksessa liikkeeseenlaskija sitoutuu antamaan warrantille koko jatkuvan kaupankäynnin ajan osto- ja myyntinoteerauksen.

Warrantteihin liittyvät riskit ovat *markkina- ja luottoriski*. Euroalueen ulkopuolisiin warrantteihin liittyy myös *valuutariski*. *Markkinariski* liittyy siihen, että warrantin kohde-etuuden mahdollisen epäsuotuisan hintakehityksen vuoksi, warrantti voi erääntyä arvottomana, jolloin *menetetään sijoitettu pääoma*. Warrantteihin sisältyvä *luottoriski* liittyy liikkeeseenlaskijan maksukykyyn.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Sijoitusrahasto-osuudet

Sijoitusrahasto kerää sijoittajilta pääomia yhteen ja sijoittaa varat arvopapereihin sijoitusrahaston säännöissä määritettyjen sijoitustavoitteiden mukaisesti. Sijoitusrahastoon sijoittaminen tarkoittaa sitä, että asiakas ostaa sijoitusrahaston osuuksia ja hänestä tulee näin rahaston osuudenomistaja, omistamiensa rahasto-osuuksien suhteessa.

Sijoitusrahastoa hallinnoi rahastoyhtiö ja varoja hoitaa salkunhoitaja. Rahaston säännöissä määritetään rahaston sijoitusstrategia, sijoitustoiminnan tavoitteet ja mahdolliset rajoitukset.

Sijoitusrahastot voidaan jaotella niiden sijoituskohteiden mukaisesti mm. osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin, korkorahastoihin ja raaka-ainerahastoihin. Sijoitusrahastot voidaan lisäksi jaotella voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan niihin, jotka jakavat voittoa vuosittain sekä kasvurahastoihin, joissa voitto kasvaa rahasto-osuuden arvoa. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto- että kasvuosuuksia. Osa sijoitusrahastoista ns. UCITS-rahastot, on säännelty kaikissa EU-maissa yhteneväisellä lainsäädännöllä. Muita sijoitusrahastoja ovat mm. erikoissijoitusrahastot, jotka voivat poiketa merkittävästi toisistaan toiminnaltaan ja säännöiltään, sekä voivat ottaa enemmän riskiä sijoitustoiminnassaan kuin UCITS-rahastot.

Rahaston sijoitusstrategia ja sijoituskohteet vaikuttavat rahaston riskitasoon. Kokonaisriskiä voidaan pienentää hajauttamalla sijoitettavia varoja useisiin kohteisiin. Tavanomaisesti pienin tuotto-odotus ja riski on rahamarkkinoille sijoittavilla rahastoilla ja suurin osakemarkkinoille sijoittavilla rahastoilla.

Rahastoyhtiö, joka hallinnoi sijoitusrahastoa laskee säännöllisesti rahasto-osuuksien sen hetkisen voimassa olevan arvon, joka perustuu rahastoon sisältyvien rahoitusvälineiden kurssikehitykseen.

Rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet sijoittajan niin vaatiessa. Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, sekä mahdolliset tuottosidonnaiset palkkiot, joiden määrä on rahastokohtainen, ja ne yksilöidään rahaston avaintietoesitteessä (yksinkertaistettu rahastoesite).

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen / keskitaso / korkea (tuoterippuvaisesti). Alhainen / keskitason kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

ETF-rahastot

ETF-rahastot (Exchange-Traded Funds) ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia rahastoja, eli ETF-rahastoja voidaan ostaa osakkeiden tapaan kansainvälisistä pörseistä. ETF-rahastojen säännöissä määritellään rahaston sijoituspolitiikka. ETF-rahastot voivat poiketa toisistaan merkittävästi sijoituspolitiikan ja riskien osalta.

ETF-sijoittamiseen liittyvät riskit ovat pääsääntöisesti samat kuin muussa kansainvälisessä rahastosijoittamisessa. ETF-rahastot ovat kuitenkin rakenteiltaan erilaisia ja vaihtelevat liikkeeseenlaskijakohtaisesti. ETF:ä on kahdenlaisia kohde-etuudesta riippuen. Fyysisten kohde-etuuksien ETF:t ovat matalampi riskisiä kuin synteettiset ETF:t, joiden riskit ovat korkeammat. ETF-rahastoihin liittyy mm. *markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski* sekä mahdollinen *asiakasvarojen säilytykseen liittyvä riski*.

Pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan, jos ETF:n kohde-etuutena olevan instrumentin hinta laskee. Sijoitusstrategiasta riippuen hinnanmuutos voi tietyllä ETF:llä olla suurempi kuin kohde-etuuden hinnanmuutos. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. ETF-rahasto

voi omistaa rahaston indeksissä olevat arvopaperit tai rahasto on voinut asettaa vakuuden. ETF-rahastojen sopimusrakenteen vuoksi niihin voi liittyä liikkeeseenlaskijaan liittyvä *luottoriski*. *Valuuttakurssiriski* tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä noteerausvaluutan suhteen. Ns. Short ETF:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta. Mahdollisessa osakelainauksessa on rajattu *vastapuoliriski*. Synteettisessä rakenteessa on *vastapuoliriski* siltä osin kun swap-sopimus on ns. "in-the-money". Lisätietoja riskeistä löytyy jokaisen liikkeeseenlaskijan markkinointiesitteistä. On mahdollista, että ETF:llä ei ole sijoitusaikana jatkuvaa päivittäistä markkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään ETF:ää jälkimarkkinoilla (*likviditeettiriski*).

Sisältöriski eli ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Sisältöriski saattaa esiintyä korostetusti kansainvälisessä ETF-sijoittamisessa, jossa rahastoja koskevaa tietoa ei välttämättä ole helposti saatavilla.

Aktiivisen poikkeaman riski eli rahaston tuotto voi poiketa vertailuindekseistä. ETF:in aktiivinen poikkeama on yleensä pieni, mutta riski on sijoittajan kannalta sitäkin oleellisempi, kun tavoitteena on nimenomaan indeksin tuoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheutuu muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun muokkaamiseen liittyvistä kaupankäyntikulusta.

Osassa ETF-tuotteista on *vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuotto- ja tappiomahdollisuudet* verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen. Kaupankäynti ETF-tuotteilla edellyttää, että sijoittaja seuraa avoimen position markkina-arvon kehitystä ja on valmis tarvittaessa sulkemaan position myös tappiolla.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen / keskitaso / korkea (tuoterippuvaisesti). Alhainen / keskitason kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

Hyödykkeet, ETC:t

ETC:t (Exchange Traded Commodities) ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia raaka-aineita. ETC:n kurssikehitys seuraa esim. kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hintaa. ETC voidaan toteuttaa esim. raaka-ainejohdannaisilla ja tällöin asiakkaan saama kokonaistuotto riippuu ns. rullausvoitoista tai tappioista. Rullaus on toimenpide, jolloin ETF myy erääntyvää raaka-aine futuuria ja ostaa tilalle myöhemmin erääntyvää futuuria.

ETF-rahastoihin liittyy mm. *markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski*. Markkinariskillä tarkoitetaan kohde-etuuden hintakehitykseen liittyvää riskiä, eli *pääoma voi laskea tai sen voi jopa menettää kokonaan*, mikäli kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hinta laskee. *Luottoriskillä* tarkoitetaan liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn liittyvää riskiä. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. *Valuutariski* on huomioitava kohde-etuuden valuutan ja noteerausvaluutan suhteen.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

16. VEROTUS

Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista, mistä syystä asiakkaan tulee huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoja verotuksesta saa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon Internet-sivuilta www.vero.fi.

17. ASIAKASNEUVONTA, ASIAKASPALAUDE JA OIKEUSSUOJAKEINOT

Palveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee aina ottaa yhteyttä ensisijaisesti Zenito Oy:öön.

Zenito Oy:n hallitus on hyväksynyt yhtiölle määritetyt toimintaperiaatteet ja menettelytavat asiakaspalautteen käsittelyä varten, jotta mahdollinen asiakaspalautte voidaan käsitellä johdonmukaisella tavalla ja oikeudenmukaisesti. Asiakas voi antaa palautetta henkilökohtaisen asiointin yhteydessä, puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse (kts. kohta 2.). Jos Zenito Oy:n ja asiakkaan välillä ei päästä neuvotellen ratkaisuun, asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa Zenito Oy:lle palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksesta. Mahdolliset asiakasvalitukset osoitetaan aina kirjallisesti Zenito Oy:lle. Asiakasvalituksesta on käytävä ilmi asiakkaan yhteyshenkilön ja tarkka selostus virheestä. Zenito Oy ilmoittaa vastaanottaneensa asiakasvalituksen, tiedottaa valitusprosessista ja käsittelyn etenemisestä. Zenito Oy pyrkii vastaamaan asiakasvalitukseen mahdollisimman pian, jos mahdollista, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa asiakasvalituksen vastaanottamisesta. Asiakaspalautte käsitellään johdonmukaisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla, voimassa olevien säästöjen mukaisesti, Zenito Oy:n compliance officerin toimesta, koska Zenito Oy ei ole perustanut erillistä liiketoiminnosta riippumatonta asiakasvalitustoimintoa. Zenito Oy ottaa huomioon prosessiin liittyvät mahdolliset eturistiriidat ja pyrkii välttämään ne mahdollisimman hyvin. Asiakas voi saada tietoa valituksensa käsittelystä ottamalla yhteyttä toimitusjohtajaan. Toimitusjohtaja antaa asiakasvalituksen käsittelystä asiakkaan pyynnöstä tietoa yksittäistä palautetta koskevasta käsittelyprosessista ja tarpeen mukaan sen etenemisestä. Jos ratkaisua ei voida ilmoittaa aikarajan puitteissa, Zenito Oy:n on ilmoitettava valituksen esittäjälle viivästyksen syistä ja kerrottava milloin käsittely Zenito Oy:ssä todennäköisesti saadaan päätökseen. Lopullinen ratkaisu

annetaan kirjallisena ja siihen liitetään perusteellinen ja selkeästi esitetty selvitys valitusta koskevasta Zenito Oy:n kannasta.

Jos Zenito Oy:n ja asiakkaan välillä ei saavuteta tyydyttävää ratkaisua, voi asiakas pyytää Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta apua tilanteen selvittämisessä tai viedä erimielisyyden ratkaistavaksi Sijoituslautakuntaan. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan puhelinnumero on 09 685 0120 ja Internet-sivu www.fine.fi.

Sijoituslautakunta neuvoo, ohjaa ja etsii ratkaisuja asioissa, jotka koskevat arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja siihen liittyvien viranomaismääräysten sisältöä, sijoituspalvelusopimusten ehtojen soveltamista, hyvää arvopaperikauppatapaa sekä muuta arvopaperikäytäntöä. Palvelu on maksutonta ja on käytössä kaikille ei-ammattimaisille sijoittajille, jotka ovat asiakassuhteessa sijoituspalveluyritykseen, pankkiin tai rahastoyhtiöön. Sijoituslautakunnan puhelinnumero on 09 685 0120. Lisätietoja saa Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan Internet-sivuilta www.fine.fi.